

SZERKESZTŐSÉG:
 BUDAPEST, IV. PÁPNÓVELDE-UTCA 8.
 Telefon száma 51-68.
 Kéziratokat nem küldünk vissza.
 CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DÍJ:
 Védőre postán v. helyben hához hordva.
 Egy évre... 40 kor. Egy negyedre 10 kor.
 Hat hónapra... 20 kor. Egy hónapra 3 kor. 40 fl.
 Kézírtó: 3 óra Németországba 13 k. 40 fl.
 Francia-, Olasz-, orosz-, görög-, spanyol-
 országokba, Svájc-, Románia- és Szerbia-
 valamint más országokba, melyek a posta-
 szerződésben tartoznak, negyedre 13 k. 40 fl.
 Egy szám ára 12 fl.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
 BUDAPEST, IV. PÁPNÓVELDE-UTCA 8.
 Telefon száma 51-68.
 HIRDELÉSEK ÉS NYILTÉRÉS VÁLÓ
 KOZLEMENYEK FELVEZÉSE A KIADÓHIVATAL
 PÁRISBAN FÖLGYMÖKÖSÜNK: John F. Jones
 & Co. 11 bis, Rue de Valenciennes.
 LONDONBAN FÖLGYMÖKÖSÜNK: T. J. Jones
 & Co. 11, Beaufort Square.
 BRUXELLESBEN FÖLGYMÖKÖSÜNK: Nemzetközi Kizárólagos
 Folyóiratok Folyóiratja, Daube G. L. de la Place,
 Valentin Square 10.
 BÉCSBEN: Damböck L. I. Kompagny Nr. 6.
 DUKES M. útdél. I. Wollmuth Nr. 6-8.
 BRASZÓBAN: de Vogler, I. Wollmuth Nr. 10.
 MOSSA: Rudolf Sailerstraße Nr. 2.
 OPPLEBEN: A. Stabenholz Nr. 2.
 SCHAFFHAUSEN: I. Wollmuth Nr. 14.
 ZÜRICHBEN: Orell, Füssli & Co.
 és valamennyi hirdetésért felelős.

Mai számunk főbb közleményei:
Vezércikk: Pörösködő szabadelvűek.
Közéletünk.
A transzváli háború.
Állami tisztviselők mozgalma.
Botrányok Popea egyházmegyéjében.
A kínai bonyodalom.
A országos középiskolai tanáregyesület közgyűlése.
Korotvasky öngyilkossága
Magyar zeneés-kongresszus.
Tárca: Gróf Károlyi Gábor följegyzései. Köeli: Eötvös Károly.
Regény: A botlár.

Pörösködő szabadelvűek.

A parlamenti szünet általában oly esendes évadjába értünk volna, ha ez az utolsó szünet nem volna egyben a haldoklás ideje is. Hajh ilyenkor az elszállt lélek különös zarándok és nyugtalansággal vesz bűcsüt földi örömeinek és bánatainak tanújától. Immár a tisztelt képviselő urak benne vannak a nagy beszámolás lélekállapotában, a mit tudvalevőleg nem szoktak a kellemes érzések közé sorolni. De igen különös lélekállapot lehet ez a rengeteg parlamenti majoritása névére. A választókkal való érintkezés az uralkodó gárton mindig valami nagyon fölértékes és korlátozott viszonyt jelentett. Mert az uralkodó párt tudatában volt felelős felsőbbiségének és közönség szerepe olyan volt, mint a házi szegényé, kinek nagy és ritka alkalmakkor a konyháig be lehet merészkednie, hogy a bő lakomából ő is egy maradekialaphoz jutasson. Most beszélük, hogy a rengeteg majoritásnak csakugyan komolyan kell vennie a választóközönséget, és őt a maga urának kell elismernie. Csakugyan igaz lehetne ez? Bizonyos, hogy nagyon különös és nagyon szokatlan dolog már csak pusztá föltétele is. Turgenjev egy bájos meséjében van megírva, hogy egyszer az összes erények közös vendégségére gyűltek össze az Olimpon és akkor a Jótékonyaságot és a Híltet kellett mutatni egymásnak, mert noha a legközelebbi rokonságban állottak, sohasem találkoztak azelőtt. Az örökké tartó „szabadelvű pártosság” is, ha most a nemzet színe előtt bemutatja magát, ugyancsak szemeket merészhetnek egymásra és bámulva ismergethetik meg egymással régi rokonságuk címét. Hisz ez a „szabadelvűség” úgy képviselte negyedszázadon keresztül a nemzetet, hogy se a nemzethez, se a szabadelvűséghez köze nem volt.

Hát furcsán megy is a bemutatás! Tartják már a szabadelvű párti gyűléseket Kárpátoktól Adriáig, és persze abban meggyőzők valamennyi, hogy határtalan lelkesedések és mérhellen hódolatuk üdvözlöt küldik Széll Kálmánnak. Az Alfa és az

ómega minden szabadelvű párti nyilatkozatban maga a miniszterelnök. Ez a „szabadelvű párt” mai viszonyai mellett nem kevesebbet jelent, minthogy a miniszterelnök személye egy forrongó, zárvaros világegyetem összefoglaló gyűrűje. És az ország csodálkozva kérdeheti: miért szeretik a „szabadelvűek” valamennyit oly nagyon Széll Kálmánt, mért ünneplik oly egyhanguan, mint azt a megváltót, ki nagy válságokból és nagy bajtól mentette meg az országot? Hiszen ez a „szabadelvűség” volt a hatalom örök monopóliuma, hát talán azt ünneplik-e, hogy Széll Kálmán épen tőlük váltotta volna meg az országot? Legjobban csodálkozhatik azonban az ország azon, hogy oly egyértelműen részesítik extitükus szeretetökben Széll Kálmánt azok az egyesült szabadelvűek, a kik nem csinálnak titkot az ország előtt abból, hogy egymást igazán ki nem állhatják. Nem hogy a miniszterelnök személyes felsőbbiségét lehetne ebből a körülményből kimagyarázni, épen az ellenkezőjét kell belőle következtetni. A törzsköcs mamekassza igaz, hogy minden előbbi miniszterelnök előtt is földig borult; de ez valódi személyes hódolat volt, olyan, mely a vezetés feltétlen elismerésével biztosította az uralkodó párt belső fejelemét is. De mit jelent olyan személy-kultusz, mely miatt a hírvők összejönnek és egymásra agyarkodnak? Mind nagyobb számmal kerülnek a választási mappára olyan kerületek, melyekben az újabb kiadású „szabadelvűek” választási harcát indítanak a régiebb birtokok ellen és maguk számára kívánják lefoglálni a Széll-imádás kizárólagos jogát. Azt mondják, hogy ezek csak megmaradt helyi jellegű viszálykodások, ki nem egyenlített személyes versenék, melyeknek a párt közszellemére befolyásuk nincsen? A mi szemünk bizony fejez fel itt egyebet is. Persze, hogy a személyes jelleg iránti mindezekből a torzalkodásokból. Nem lehet ez másképp, mert igazi elvi ellentét nem létezik a mai „szabadelvű” székek között akkor sem, mikor nem egy néven szerepeltek. De ez a személyes versenés, és épen a „szabadelvű pártosság” mai alakulásának a lényege. Csak másik oldala annak az éremnek, melynek egyik képét az örökös hódolatban és állandó fejelemzettségben tanult megismerni.

Nem történik most mas, minthogy a fáziónak valódi természete verődik át az állatásnak minden burkán. Micsoda képpel végzi most az egyesült szabadelvűség beszámolóját a bíráló nemzet előtt? Az öt-éves törvényhozási időszak leteltével emondhatják, hogy öt évvel ezelőtt roppant szabadelvű majoritás került ki abból az égető vegykonyhából, melyet nemzeti megbízatásnak neveznek, hogy Banffy Dezsőt szolgálja, most meg egy még roppantabb

szabadelvű majoritás térvissza, a mely Széll Kálmánt szolgálja. És ez a megnövekedés nyg jött létre, hogy a hatalom elkeseredett ellenségeiül mentek fel, beleolvadtak a hatalom pártjába. A nemzet pedig azt kérdené, mint a mese Piroskája, ki nagyanyja ágyában és ruhájában a farkast találja: nagyanyám, mért oly szörös az arczod, mért van oly nagy szájad, mért oly duzzadt a tested? Biz a farkas megette az anyókat. De a farkas akármennyit evett is, mindig ches marad, és azért régi és új szabadelvűek folyton marják még egymást. A mi előbb némi elvi ellentétnek látszott, az persze szépen át van hidalva; de most a közös elvtelenség egyre szélesbedő árkokat vág a hirtelenül összezeimbarkodott felek közé. Az előbbi „nemzeti aspirációk” csöndesen átváltak egészen egyéni aspirációkka, és az előbbi harcias ellenzéki kötelezettségek helyébe szelid, de állhatatos hatalmi igények léptek. Az új fuzós sorsjáték promesszei még nincsenek is kisorsolva, de a nemzetnek már nincsen semmi illúziója felele. És ebben különbözik a második fuzió az elsőttől. Az elsőnél a kaprázatos jelenetelés, a velejáró nagy személyes változások fényes képzelődések szivarványát festettek a nemzet elé és sokáig tartó erkölcsi kábuatba ejtették. De a másodiknál nyomban nyilvánvalóvá vált az egyéni önzés fekete háttere. A hatalmi érdek közül versengő csoportokban olyan alakokat látunk, a kik nemcsak hogy a parlamenti hatalom birtokában örök életet akarnának, de az örök politikai életet úgy képzelik, hogy megújító harcokra se legyen szükség. A miert most küzdeni látszanak, még egymás ellen is, az nem a nemzet alkotmányos bízalma hanem a kormány mindenható partigása. Mert ebben hisznek csak igazan.

Budapest, július 2.

Minisztartanás. Ma délelött minisztertanács volt, melyen a kabinetnek valamennyi Budapestben időző tagja részt vett.

A Zemplén főispán beiktatása. Zemplénvármegyére új főispánjának, gróf Haiduk-Barkóczy Béának az ünnepélyes beiktatása — mint értesülünk — e hó 16-án lesz Sátorfalja-Ujhegytől.

Közéletünk.
 ○ Az elhunyt mádi Kovács György igazi érdemeit nem ismeri a magyar közönség.
 Mert csupán azért ünnepelték, a mig élt, s csupán azért magasztalták most halála után, mert a balassagyarmati hadykorlatok alkalmával ügyes vezérnek bizonyított. „Mégverte a németet”, mondogattuk nagy megelégedéssel, s hízelt az ömeretünknek, hogy a magyar származásu hadvezető túljárt ellentelének az eszén.
 De Kovács Györgynek sokkal nagyobb érdemei voltak, melyeket agyonhallgattak az utóbbi idők alatt.

1872 ben Kovács György, mint honvédegyezmény József főherczeg mellé volt beosztva. Egyszerű segédszót volt, nem valami nagy hatásúval. De a nagy elme és az erős akarat ép abban mutatkozott, hogy kedvezőlemből körülmelegített küzött is eredményt. Kovács György mint a főparancsnok bizalmas és meghallgatott tanácsadója keresztül vitte, hogy a honvédség háború esetére egyes-egyes és önálló szerepe volt destinálva. Külön hadsereget kellett képeznie.
 De azután föltökerekedett az őai bizalmatlanság.
 A honvédséget beosztották a közös hadsereg hadtestébe. Megfosztották egész önállóságától.
 Ha megmaradnak a Kovács terve mellett, egy a honvédséget el kellett volna látni szükségével és műszaki csapatokkal is. Csak idő kérdése volt.
 De az ő művét egyszerűen elölrűlték. Jött a Fejérváry-szera, s a honvédséget beosztották a közös hadseregbe.
 Külső elismerésben mádi Kovács Györgyöt csak a hadsereg részesítette. Ezretalajajonost lett s a mellélt táborsernagy.
 Tudvalevő dolog, hogy a honvédségnél szolgáló altábornagyokat rendszeren nyugdíjba küldik, mikor rájuk kerülne a sor, hogy táborsernaggy legyének. Rájok fogják, hogy már előreg-dét emberek, hogy nem tudnak többé lovagolni, nem bírják a faramadalmakat stb.
 Azokat a táborsernaggyakat, a kik 1848-ban a honvédségnél szolgáltak, mind így küldték nyugalmába épen abban az időpontban, mikor az előléptetés sora rájuk került. Így nyugdíjazták idő előtt azokat is, a kik 1867 után szolgáltak a honvédségnél. Ezel is ki akarjuk mutatni, hogy a közös hadsereg táborsernaggyat többre érték, mint a honvéd táborsernaggy.
 Kovács Györgyre nézve kivétel tettek. Ő táborsernaggy néveztek ki. De őt se közvetlenül a honvédségnél. Előbb átették a közös hadsereg állományába, s onnan léptették elő.
 Magyar ember számára még így is nagy kitüntetés ez.
 De a magyar kormány nem volt elismeréssel Kovács iránt.
 A nyugalmába menő honvédekürelti parancsnokokat ki szokták nevezni főrendbírói tagokká. Máriássy, György (Kornélt) Ghyczy, Hollán, mind kineveztek. Kovácsot mellőzték. Pedig magasabb rangot viselt mint amának. Pedig ez a mellőzés rosszul esett neki, bármily keveset adott is különben az élet czifraságára.
 Igazi magyar jellem volt, nem kérte és nem kereste senki kegyét. Így esietelt meg, hogy megelégedeztet róla. Mert szándékosan nem tulajdonították a mellőzésnek.
 Mádi Kovács György bírt azokkal a nagy lelki tulajdonságokkal, a melyek egy hadvezérben kell, hogy meglegyenek.
 Ha az utóbbi évek alatt komoly háborúra került volna a dolog, alighanem ő rék kellett volna bízni a fővezérséget. Mert a táborsernaggyban senki sem volt, a ki képebb lett volna e feladatra. Kuhn és Albrecht főherczeg halála óta nem volt a hadseregben senki, a ki predestinálva lett volna a fővezérségre. Még bár Beck is inkább arra bír hivatással, hogy háború idején is legyen, a mi békében, tudniillik a hadsereg táborsernaggy főnöke.
 Hogy a mostani táborsernaggy közül kit főgnának fővezérségre kinevezni, az nagyon kétséges dolog.
 Nagy kétségű, derék honvédelűsütek úgy értesítenek, hogy József főherczeg most kinevezett adalásában, Klobuszár táborsernaggyban meg egy fővezér minden szükséges tulajdonságai.

A transzváli háború.

Az angolok helyzete a harcokban napról napra rosszabbodik. Transzváliában és Oranjerban egészen elvesztették a talajt lábuk alatt s a búr invázió folytán a Fokgyarmat is nyílt lázadásban van. Ez pedig nemcsak nagy csapás az angolokra, hanem nagy blamage is az angol hadvezetésre. Mikor néhány héttel ezelőtt híre jött annak, hogy néhány ezer búr betört ismét a Fokgyarmatra Kruitzinger parancsnoksága alatt, Kitchener azonnal akarta Angliát megnyugtanni, hogy a fokföldi hadviselést French tábornokra, a legkiválóbb angol lovastisztre bízta.
 Nemcsak Kitchener, hanem egész Anglia nagy és gyors sikereket remélt Frenchtől. De azok az események, a melyek a Fokgyarmatban azóta lejátszódtak, keserű csalódásokat okoztak az angoloknak. Az igaz, hogy ott majdnem teljesen rendezetlen katonai szervezettel talált French, mikor a parancsnokságot átvette s emberföltölti erőre volna szüksége, hogy ott rendet csinálhasson. Az egész Fokföld hegyláncokkal van tele, a melyek a búr guerillákban nagyszerű buvóhelyül szolgálhatnak arra, hogy akkor támadhassák meg az angolokat, a mikor nekik tetszik s a mikor ezek legkevésbé számítanak rá. Az ország maga civilizált s aránylag gazdag mindenféle segélyforrásban, a melyeknek azonban a búrok veszik hasznát s a melyekkel mindig ki tudják egészíteni hiányos felszerelésüket. Maga a lakosság holland s így szíven a búrokkal tart és ha nyíltan nem is segítene őket titokban, mindent megtesz érdekükben. Maga az angol hadsereg pedig, a mely a Fokföldön operál, nagyon szomorúan néz ki. Rendes csapatok édes-kevés van Frenchnek, seregének zöme milícia, a melyet csak a kiterjedt élelmezési vonalak védelmére tud használni, a másik része pedig fokföldi önkéntes, a kicsek a saját városának és kerületének védelmére vállalkozott s a kiket ép ezért katonai szempontból nem lehet sokra becsülni. Ilyen körülmények közt Frenchnek nagyon nehéz a dolga s épen nem lehet csodálni, ha Kruitzinger előnyomulását nem tudja feltartóztatni s hogy a Fokföldről nagyon szomorú hírek érkeznek az angol fülékbe.
 Ma már kitűnt, hogy az a sok békehír, a mi néhány héttel ezelőtt érkezett, az angoloktól eredt, s hogy a búroknak eszük ágában sem volt a háború jelen stádiumában békét kötni. Nem is volt rá szükségük, míg az angolok már nagyon szeretnék, ha vége volna a háborúnak. A londoni Sun című lap becsejtotta világra a legutolsó kacsát a békéttárgyalásról, azt mondván, hogy Botha és vezére hajlandók letenni a fegyvert. Azóta azonban már három hét múlt el, s a háború szakadatlanul folyik, még pedig az angolok hátrányára.
 Londonban még mindig nagy hangon beszélnek, még mindig hallani sem akarnak engedelményekről, Chamberlain még mindig elős programokat mond el arról, hogy mi min-

Gróf Károlyi Gábor följegyzései.

Köeli: Eötvös Károly.
MÁSODIK KÖTET.
Az első út Kosuth-hoz.
XIII.

A Kormányzó nagy figyelemmel hallgatta a fejtegetést. Eötvös folytatta:
 — A világtudományok egyik nagy fejezetét kiművelni, megújítsani, megalkotni a magyar nemzet feladata volna. Ez az emberiség turáni részének ösmúltja, története, irodalma, neptana, zenéje, földrajza, vallásos élete s mind ezekben a magyar faj egyéniségének tökéletes rajza. De oroszok, angolok, németek már e mezőn is előttünk járnak s mi csak nagy távolban kullogunk utánuk. Pedig ők nem is képesek e mezőn mindent úgy megérteni s úgy fölismerni, mint mi. Az összehasonlító nyelvészethez, de még az anyag összegyűjtéséhez is hiányzik bennük, mint idegen fajtáknak a fölismerés őszöntje, a mi bennünk, mint rokonfajban egyedül van meg.
 — De még ez se az akkori hanyagság, mint az, hogy saját nemzetünk európai történetének igaz megalkotását is évtizedről-évtizedre nagy könnyelműséggel halasztgatjuk. Független tudósnak alig van már. Minden tudós egyetemi tanár s minden egyetemi tanár akadémiai tag akar már lenni. És remdek és kitüntetések birtokosa. S azon kívül képzhetetlen s buta nagyravágás győtri a legtöbbjét. Az a nagyravágás, hogy Ausztriában és Németországban is ismert, kedvelt s elfogadott legyen az ő könyvük. Már német könyvet is irnak magyar egyetemi tanárok. A Habsburgok és a római kuria iránt való tekintet kezd megemlékezni nemzeti történettudományunkat s kezdi meghamisítani annak minden igazságát. Róma ellen és a Habsburgok ellen irtózatot vádirat hazánkunk utolsó négysszáz évi igaz története. Ezt a vádiratot híven összeállítani nem meri senki. A tatár és törökpusztítás

csak rövid és kellemetlen álmódás volt romboló hatásra nézve ahhoz, a mit a magyarországon Kollonics rendszere és a jesuiták által sugalmazott és vezetett Neoaquistica összerombolt és elpusztított. Mi ehhez a Basták, Caraffák és Haynauk kegyetlensége? S még a Neoaquistica története sints összeállítva, de még anyaga sines összehordva.
 — Van egy más fajta tudományosság is. Ezt én a gimnáziumok tudományának nevezem. Ettől se eredetiséget, se önálló buvárlatot nem várok, se a tudományok mélyítését nem várom. Nem ez a feladata. De megvárnam azt, hogy a tudományoknak tiszta magyar nyelvet alkossa meg. Magyar tudományos munkáink magyar szavakkal írják ugyan, de legtöbbje azért gyalázatos idegen nyelven. Jogi nyelvünk például a bíróságoknál, a szakmivekben és a törvényjavaslatokban oly képtelen, oly botrányos, a negyvenes sőt még az ötvenes évek jogi nyelvétől is annyira visszacsúszott, hogy tele van idegenszerűséggel, hogy ezt elképzelni lehetetlen. Ezt látni kell és undorodni tőle, hogy fogalmunk lehessen róla. S így van az orvosi tudományos nyelv; így a pénzügyi, nemzetgazdasági, ipari és kereskedelmi tudományok nyelve s a természettudományok néhány ágának nyelve is. Olyan tudósnak például, mint Herman Ottó, a ki írásában ép úgy ügyel a magyar nyelv egyéniségére, mint a tudományos tartalomra, alig van egy-kettő. Csak ifjabb természetbúváraink és iróinknál kezdődik itt-amott játékony változás.
 — Van egy harmadik fajta tudományosság is. Ez az ugynevezett mivel középkor osztályának, a publicisztikának s a törvényhozó stílusnak tagjainak tudományossága. — No itt állunk már cifra lábon!
 — Mágnsáinknak legalább fele nem ismeri nemzete történetét s például sohase hallotta híret Hunyady Jánosnak. Ha előhozuk neki, azt hiszi, a kéthelyi gróf Hunyadyak valamelyikéről van szó. A Laczit, meg a Kálmánt jól ismeri s aztán tünődik, hogy a Mukival

hol is találkozott utóljára a kaszinóban vagy az orfeumban vagy a gyepen? S aztán csodálkozik, hogy nem akar észbe jönni. — A képviselőnek feléről el lehet mondani, hogy tudományosan művelt. — De publicisztikánk tudományossága sivatag tájképet tár elénk!
 — Nem azt az időt értjük Kormányzó ur, a mikor ön mellett Szechenyi István, Desseffy Aurél, Kemény Sigmond, Eötvös József, Csengeri Antal s később Szalay László, Salamon Ferencz foglalkoztak hírlapírással. Nagy tudás, mélység magyar érzés, lángoló lelkesülés, nagy eszmék imádása s elvek szigorú követése vezette akkor az írónak lelkét is, tollát is. Hová tűnt el az a korszak? Akkor a sajtó az emberiség haladását s a nemzeti jobblét előmozdítását képviselte. Ez volt gyakorlati feladata. Ma különös érdekeket képvisel, melyek egymással s gyakran a közérdekkel is harczban állanak. El kell hinnem, hogy a sajtó fejlődésének ez a természetes iránya más nemzeteknél is, nálunk is. El kell hinnem, hogy a különös érdeket képviselő hírlapnak ma az is feladata, hogy az ellenkező érdeket s annak férfait legázza. El kell hinnem, hogy a korszerű sajtó eszközei közül a rágalmazás, gyanúsítás, becsmérlés nem hiányozhatik. S a mi még ennél is rosszabb, nem hiányozhatik a hitvány férfiak és hitvány törekvészek dicsegtése. Am minderre gazdag lelki s önbecsélt érző férfin nem vállalkozik. De minthogy ezt mégis el kell végezni: vállalkozik tehát olyan, a kinek lelke üres s a ki önön értékere semmit se ad. De hát hova vezet ez? Látnak csak Kormányzó ur, kik ma-napság nálunk a közvélemény hivatalos tolmácsai? Pedig a mi sajtónk még mindig tisztességesebb, a mint illetoékes férfiak nekem mondják, mint például a francia napi sajtó. Bizonyos, hogy hírlapírónk közt van sok derék fiu is. De igazán tanult ember kevés. Husz év előtt a Pesti Napló szerkesztőjétől azt hallottam, hogy a kinek elve van, a kinek meggyőződése van s a kinek alapos tudása van: az jó hírlapszerkesztő

nem lehet. Ostoba élcznek tartottam e beszédet. Tíz év múlva már nem tartottam egészen ostobának. Újra megkérdeztem ugyanazt a szerkesztőt, Úrváry Lajos volt, magyarázta meg elméletét. Kinevezett gyerekek kívánságom miatt. „Hisz azt látod — ugymond — hogy minden politikai lapnak gazdája van, a ki vagy a hatalmát védi vagy a hatalomra törekszik. A gazdának pedig munkásra van szüksége, a ki egyedül neki dolgozók, ne pedig saját elvének, meggyőződésének vagy tudásának.”
 A Kormányzó közbe szólt:
 — Derék legyen lehet az a szerkesztő, hírből különben magam is ismerem. De hát nem gondolja-e on, hogy a haladás nagy folyamata azért nyugodtan és akadálytalanul nyomul előre, habár felszínét és szőreit gyakran efféle tajtéjt és szemét lepi is el?
 — Sokat gondolokodom ezen s élelőnkön figyelek meg minden tünetet. Nem merek határozottan nyilatkozni. De én csak a mai nemzetekről beszéllek, a mely beteg és gyöngye. Jöhet más kor, más nemzedék s jöhetnek igazi nagy férfiak, kiket az a nemzedék vezérül elfogad. A mai el nem fogadna ilyen vezérül. Még őt se fogadná el Kormányzó ur!
 — Rége óta nem fogad már el, tudom én azt. De én nem is tartom magam nagy embernek.
 Bizonyos kedvetlenséggel mondta ki e szót a Kormányzó. Lehajtott fejével rekedt hangon. Ekkor tűnt fel nekem hangjának rekedtsége. Talaly, 1892-ben, mikor születése kilencvenedik évfordulója alkalmával a függetlenségi párt nagy küldöttsége üdvözölte, még nem vettem észre rekedtséget. Pedig akkor erős hangon hosszabb beszédet tartott előttem.
 Ez a rekedtség azóta származott. Volt még ércszegény és hangjában, de már akadozó. Mint a ki heves hörgőhuruban szenved: olyan volt a hangja. Pedig heves hurutja nem volt. Ugy látszik: az utolsó év aggulása idézte elő ezt a hangot.

Még más is feltűnt nekem is, de különösen a vajdának.
 A mint ugyanis ott ült karos székekben nyugodtan a vajda előtt, felső teste állandóan jobbra volt kissé hajolva s bal válla mintha kissé magasabban állt volna, mint a jobb. Így is volt.
 A Kormányzót meglepte a gerincnek fére-növése, mely magas életkorban gyakran megszóka lepi az aggulatot. Nyilván látta ezt akkor, a mikor kilencz hó múlva holttestét lepel nélkül láttuk. Kérdőskösdtem másoktól én is, a vajda is: mikor kezdődhetett ez a görbülés? A jó Ruttkayné nem tudott erről számat adni. Gunszt Bertalan a fiatal ember éles szemével s élénk figyelemmel észlelte a Kormányzót mindig, de 1886-ig nem vett észre semmi görbülést. Basso barátunk elég észre-hurgya ember, de 1888 végén — úgy mondja — kezdte már észrevenni. Mind ezebből úgy gondolom, az utolsó 5-6 évben fejlődött, noha igen lassan ez a görnyedés.
 „De én nem is tartom magam nagy embernek.”
 Ezt mondja a vajdának a Kormányzó.
 A vajda igen jól megjegyezte magának ezt a szót, de nem felelt rá semmit.
 Este 11 óra után beszélgetés közbe e szóra is rátérünk. Ez jó alkalom lett volna a vajdának arra, hogy elmondja véleményét a Kormányzó egyéniségének vagy történelmi szerepének nagyságáról. De a vajda nem használta föl ezt az alkalmat.
 — Nem akartam, ugymond. Mi mint az anyapárt vádoltját állunk a Kormányzó előtt. Én érveikkel akarom a Kormányzót eljárásunk okos és szükséges voltáról meggyőzni, nem pedig udvarlással és hízelgéssel. Ehhez minden pitty-potty ember ért. S én elévő elnöke voltam az országos tüzegtelenségi párt-nak s valakije most is vagyok. Tölem csak nyers, őszinte, férfias szót hallhat a Kormányzó.
 Pedig hát a Kormányzó szavának: „én nem tartom magam nagy embernek” még nagy

an minden szö...
 LEFON 5168.
 tor.
 larak
 Ferencz
 timony.
 lárak
 FERIA.
 demia.
 Részv. Társ.
 ülése
 10 órákor
 Cöth Janos,
 Y+
 szutak.
 etek.
 TAL.
 ATO

KIS HIRDETESEK

Ezen hirdetések rovataiban minden szöveg... TELEFON 5166.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a valasztás szükséges levelbelyeg vagy levelezőlap beküldetik...

Kis hirdetések... Breuer nővérek... Burger Vilmosné... Nemcsók A... Deutsch Julia... Toldi Lajos

Kiadóhivatali üzenet... Tudakozásoknak a kiadóhivatal... Eladás... pénz- és szekrények... Kárpáti Juhász... Kárpáti borovicska

Butor műhelyem... Garsochoud... Egy jó írás... Oktatás... Kivonatok... Zálogház... Repczt, szovány és hízó sertés... Lakas és berlet... Csizfűrdőben

Alkalmazási keres... Gazdasszonyok... Egy 26 éves... Raktárnok... Hávezetőknek

Egy jó írás... Oktatás... Kivonatok... Zálogház... Repczt, szovány és hízó sertés... Lakas és berlet... Csizfűrdőben

Alkalmazási keres... Gazdasszonyok... Egy 26 éves... Raktárnok... Hávezetőknek

Egy jó írás... Oktatás... Kivonatok... Zálogház... Repczt, szovány és hízó sertés... Lakas és berlet... Csizfűrdőben

Alkalmazási keres... Gazdasszonyok... Egy 26 éves... Raktárnok... Hávezetőknek

Egy jó írás... Oktatás... Kivonatok... Zálogház... Repczt, szovány és hízó sertés... Lakas és berlet... Csizfűrdőben

Alkalmazási keres... Gazdasszonyok... Egy 26 éves... Raktárnok... Hávezetőknek

Egy jó írás... Oktatás... Kivonatok... Zálogház... Repczt, szovány és hízó sertés... Lakas és berlet... Csizfűrdőben

Uradmali birtok eladás... Vb. Weisenbacher Endre... Ezen birtokok Salgó Tarján... A vétel fundus instrukcióival...

A Pozsonyi Felső Kereskedelmi Iskola... melynek végzettségét egy két énkéntes katonai... Legnagyobb budapesti BUTOR-áruház

Értesítés... A pozsonyi komáromi és soproni... Kelt Pozsony, 1901. évi június 10-án.

Pályázati hirdetmény... Magyar királyi államvasutak... 13452/CL szám. III.

Med. univ. Dr. FABINYI... emertit kórházi orvos... Impotentiát (férfitú gyengeség)

Varga Mihály és Társai... magyar butoripar-társaság Budapest... Hirdetmény... M. kir. földmívelésügyi miniszter.

A NEW-YORK ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG... Kivonat az 1899. évi üzleti jelentésből... Referenciák Magyarországon

Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény... Keletimmet magyar vasuti kötelek...

Szép hölgyek figyelmébe!... Gyengességi állapotok... Dr. Mitzger Tivadar

Burgonyatermelők figyelmébe!... A burgonyavész elleni védekezés... bordói por... MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Kis Könyvtár... Szerkesztő: Benedek Elek... A legjobb ifjúsági elbeszélések gyűjteménye...

Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény... Keletimmet magyar vasuti kötelek...

Gyengességi állapotok... Dr. Mitzger Tivadar... Renyelés délelőtti 8-11-ig, délután 2-8-ig.

Burgonyatermelők figyelmébe!... A burgonyavész elleni védekezés... bordói por... MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Kis Könyvtár... Szerkesztő: Benedek Elek... A legjobb ifjúsági elbeszélések gyűjteménye...

Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény... Keletimmet magyar vasuti kötelek...

ERŐS SZÜZEK... FRIDA... LEA... Regény három kötetben... Budapest, IV., Papnövelde-utca 8. sz.

Felhívás... Intézkedni 120-1, 143-7, 150, 169, 249, 258-9, 261-2... Hirdetések... Budapest, IV., Papnövelde-utca 8. sz.

Kis Könyvtár... Szerkesztő: Benedek Elek... A legjobb ifjúsági elbeszélések gyűjteménye...

Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény... Keletimmet magyar vasuti kötelek...

SZERKESZTŐSÉG... BUDAPEST, IV. PÁPNÖVELDE-UTCA... TELEFON SZÁMA 55-88... ELŐFIZETÉSI DÍJ...

Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény... Keletimmet magyar vasuti kötelek...

Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény... Keletimmet magyar vasuti kötelek...

Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény... Keletimmet magyar vasuti kötelek...

Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény... Keletimmet magyar vasuti kötelek...